

Dědická smlouva a darování pro případ smrti jako projevy autonomie vůle zůstavitele (dárce)

Abstrakt

Tato rigorózní práce se věnuje dvěma institutům, a to dědické smlouvě a darování pro případ smrti, z pohledu autonomie vůle zůstavitele, popřípadě dárce. Autonomie vůle zůstavitele je jednou ze stěžejních zásad českého soukromého práva. Cílem práce je zjistit, jak tato konkrétní dvoustranná právní jednání, která se svými účinky váží na smrt zůstavitele (dárce), respektují, popřípadě jak omezují jeho autonomii vůle. Práce se zejména zaměřuje na možnosti projevit svou vůli ve výběru druhé smluvní strany, limity ohledně majetku, o kterém lze smlouvu uzavřít a omezení autonomie vůle po uzavření těchto smluv. Záměrem práce je zjistit, zda současná právní úprava zakotvující dědickou smlouvu a darování pro případ smrti poskytuje zůstaviteli (dárce) dostatečnou právní jistotu, zejména s ohledem na to, že právní účinky těchto právních jednání jsou vázány na smrt zůstavitele (dárce).

Práce nejdříve seznamuje čtenáře se zásadou autonomie vůle, poté se v samostatných kapitolách věnuje jednotlivým institutům, nejdříve dědické smlouvě a poté darování pro případ smrti. Jelikož se jedná o tzv. staronové instituty převzaté z všeobecného občanského zákoníku z roku 1811, je stručně nastíněn jejich historický vývoj počínaje právní úpravou ve všeobecném občanském zákoníku z roku 1811 až po současnou právní úpravu v občanském zákoníku z roku 2012.

Tato rigorózní práce se převážně zabývá právní úpravou *de lege lata*, kterou poměrně detailně rozebírá. V práci jsou rozebírány jednotlivé výhody, nevýhody a rizika pro zůstavitele (dárce) právě z pohledu jeho autonomie vůle. Rovněž poukazuje na problematické otázky týkající se institutů dědické smlouvy a darování pro případ smrti a na nedostatky v legislativní úpravě těchto institutů, kterých není málo. Současně práce obsahuje i možné návrhy, jak problematická ustanovení vykládat či jak právní úpravu *de lege ferenda* legislativně změnit.